

Abstrakt

Rituály se dají popsat jako slavnostní úkony mající svá pravidla a svůj význam. Mají své místo nejen v terapeutických komunitách pro uživatele návykových látek, ale i v běžném životě. Obvykle se váží k tradicím určitého společenství a dávají tak jedinci možnost se s tímto společenstvím ztotožnit. Zprostředkovávají také silné emocionální zážitky a dotýkají se i spirituální stránky jedince.

Cílem práce je poskytnout možný pohled klientů jednotlivých fází na závěrečný rituál v konkrétní terapeutické komunitě a zjistit, jak jej vnímají a jaký mu – ve vztahu k jejich postoji vůči procesu své vlastní léčby – přikládají význam. Výzkumná část práce se zaměřuje zejména na to, jaké emoce klienti prožívají, zda a případně jak vnímají osobu, které je rituál určen, jak vnímají terapeuty a rituální předměty při rituálu používané.

Ve výzkumné části práce je použit kvalitativní přístup. Data byla sebrána pomocí individuálních semistrukturovaných interview. Výzkumný soubor byl vybrán metodou záměrného výběru přes instituci, tvoří jej klienti terapeutické komunity White Light I, kteří byli v době sběru dat v komunitě přítomni a současně se zúčastnili odchodového rituálu v této komunitě.

Výsledky práce přinesly poznatky zejména v tom, že odchodový rituál má u klientů terapeutických komunit převážně kladnou odezvu a může pro ně být i určitým motivačním prvkem. Výsledky výzkumu pak také mohou v praxi poskytnout určitou zpětnou vazbu terapeutickému týmu a to zejména v tom, jak vybraní klienti tento konkrétní rituál vnímají a jaký mu přikládají význam.

Klíčová slova

léčba závislosti, terapeutická komunita, rituál, klient